

897**ROZPORZĄDZENIE MINISTRA NAUKI I SZKOLNICTWA WYŻSZEGO¹⁾**

z dnia 5 lipca 2007 r.

w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy w uczelniach

Na podstawie art. 228 ust. 2 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. — Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rektor jest obowiązany do organizowania szkoleń w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy dla osób objętych obowiązkowym szkoleniem zgodnie z rozporządzeniem Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 27 lipca 2004 r. w sprawie szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. Nr 180, poz. 1860 oraz z 2005 r. Nr 116, poz. 972).

§ 2. 1. Rektor jest również obowiązany do organizowania szkolenia w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy, w wymiarze nie mniejszym niż 4 godziny, dla wszystkich studentów rozpoczynających naukę w uczelni.

2. Szkolenia powinny być realizowane w ramach zajęć dydaktycznych w formie wykładów, ćwiczeń lub seminariów. Udział w szkoleniu prowadzący potwierdza zaliczeniem.

3. Program szkolenia powinien uwzględniać wybrane zagadnienia prawne, informacje o zagrożeniach dla życia i zdrowia, ochronie przed nimi oraz postępowaniu w przypadku wystąpienia tych zagrożeń, w tym udzielania pierwszej pomocy.

4. Szczegółowy zakres i program szkolenia dla studentów oraz maksymalną wielkość grup szkoleniowych ustala rektor w zależności od specyfiki podstawowej jednostki organizacyjnej uczelni.

5. Szkolenie w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy powinny prowadzić osoby posiadające zasób wiedzy i doświadczenie zawodowe w dziedzinie odpowiadającej tematyce szkolenia.

§ 3. 1. Rektor jest obowiązany zaopatrzyć pracowników w niezbędne środki ochrony indywidualnej, odzież i obuwie robocze w zależności od rodzaju zajęć i specyfiki poszczególnych kierunków studiów.

2. Rektor jest obowiązany zapewnić studentom niezbędne środki ochrony indywidualnej w zależności od rodzaju zajęć i specyfiki poszczególnych kierunków studiów lub prowadzonych badań.

§ 4. 1. Budynki i pomieszczenia uczelni oraz przynależne do nich tereny i urządzenia, zgodnie z ich funkcją i przeznaczeniem, powinny spełniać wymagania, o których mowa w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. Nr 75, poz. 690, z 2003 r. Nr 33, poz. 270 oraz z 2004 r. Nr 109, poz. 1156) oraz przepisach ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. — Kodeks pracy (Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94, z późn. zm.³⁾) i wydanych na jej podstawie przepisach wykonawczych, zwanych dalej „przepisami BHP”.

2. Obiekty i budynki powinny być wyposażone w odpowiedni podręczny sprzęt gaśniczy, w zależności od zagrożenia wybuchem, kategorii zagrożenia ludzi, wielkości obciążenia ogniowego, zgodnie z obowiązującymi przepisami dotyczącymi ochrony przeciwpożarowej. Sprzęt powinien być utrzymany w pełnej sprawności do użycia.

3. W obiektach i budynkach uczelni, na terenie których są organizowane stałe stanowiska pracy oraz zajęcia dydaktyczne, powinny znajdować się niezbędne pomieszczenia higieniczno-sanitarne odpowiednio urządzone oraz utrzymane w stanie pełnej sprawności i czystości.

4. Drogi ewakuacyjne i inne drogi oraz przejścia i dojścia dla pieszych na terenie uczelni powinny być utrzymane w należytym stanie, niestwarzającym zagrożeń dla użytkowników.

5. W pomieszczeniach uczelni powinny być spełnione warunki dotyczące oświetlenia, wentylacji, ogrzewania i powierzchni użytkowej, określone w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. z 2003 r. Nr 169, poz. 1650 oraz z 2007 r. Nr 49, poz. 330), a także z uwzględnieniem potrzeb użytkowych i funkcji poszczególnych pomieszczeń.

¹⁾ Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego kieruje działem administracji rządowej — szkolnictwo wyższe, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 lipca 2006 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego (Dz. U. Nr 131, poz. 912).

²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. Nr 46, poz. 328, Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 144, poz. 1043 i Nr 227, poz. 1658 oraz z 2007 r. Nr 80, poz. 542 i Nr 120, poz. 818.

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1998 r. Nr 106, poz. 668 i Nr 113, poz. 717, z 1999 r. Nr 99, poz. 1152, z 2000 r. Nr 19, poz. 239, Nr 43, poz. 489, Nr 107, poz. 1127 i Nr 120, poz. 1268, z 2001 r. Nr 11, poz. 84, Nr 28, poz. 301, Nr 52, poz. 538, Nr 99, poz. 1075, Nr 111, poz. 1194, Nr 123, poz. 1354, Nr 128, poz. 1405 i Nr 154, poz. 1805, z 2002 r. Nr 74, poz. 676, Nr 135, poz. 1146, Nr 196, poz. 1660, Nr 199, poz. 1673 i Nr 200, poz. 1679, z 2003 r. Nr 166, poz. 1608 i Nr 213, poz. 2081, z 2004 r. Nr 96, poz. 959, Nr 99, poz. 1001, Nr 120, poz. 1252 i Nr 240, poz. 2407, z 2005 r. Nr 10, poz. 71, Nr 68, poz. 610, Nr 86, poz. 732 i Nr 167, poz. 1398, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 133, poz. 935, Nr 217, poz. 1587 i Nr 221, poz. 1615 oraz z 2007 r. Nr 64, poz. 426 i Nr 89, poz. 589.

6. Stan wyposażenia pomieszczeń uczelni, a w szczególności: mebli, sprzętu, urządzeń i instalacji, nie może stanowić zagrożenia dla osób korzystających z tych pomieszczeń.

7. W budynkach i pomieszczeniach uczelni, w których są wykonywane badania pilotażowe, eksperymenty chemiczne, fizyczne lub inne mogące stanowić zagrożenie dla życia i zdrowia przebywających w nich osób, obowiązuje zachowanie szczególnych środków ostrożności. W pomieszczeniach, w których są wykonywane badania i eksperymenty, powinny być wywieszone instrukcje zawierające postanowienia dotyczące zapobiegania zagrożeniom dla zdrowia i życia ludzkiego.

§ 5. Rektor jest obowiązany do utrzymywania w stanie zapewniającym bezpieczne i higieniczne użytkowanie posiadanych przez uczelnię obiektów, urządzeń i terenów sportowych, a także do zapewnienia nadzoru osób do tego upoważnionych w czasie realizacji zajęć z wychowania fizycznego oraz wszelkiego rodzaju zawodów sportowych organizowanych przez uczelnię, na zasadach określonych w ustawie z dnia 18 stycznia 1996 r. o kulturze fizycznej (Dz. U. z 2001 r. Nr 81, poz. 889, z późn. zm.⁴⁾).

§ 6. 1. Rektor może czasowo zawiesić zajęcia w uczelni, jeżeli w salach temperatura wynosi poniżej 18 °C.

2. Rektor może również czasowo zawiesić zajęcia w uczelni albo zarządzić czasowe zamknięcie uczelni lub jej jednostki organizacyjnej w przypadku wystąpienia na danym terenie klęski żywiołowej, epidemii albo innych zdarzeń zagrażających życiu lub zdrowiu pracowników lub studentów.

3. Rektor w przypadku stwierdzenia, że sposób wykonywania czynności przez pracowników lub studentów stwarza zagrożenie dla ich życia lub zdrowia, jest obowiązany wstrzymać wykonywanie tych czynności oraz wskazać sposób ich bezpiecznego wykonania.

§ 7. 1. Rektor w przypadku stwierdzenia, że miejsce, w którym mają być prowadzone zajęcia, lub stan znajdujących się w nim urządzeń może stwarzać zagrożenie dla bezpieczeństwa studentów, jest obowiązany nie dopuścić do rozpoczęcia zajęć, wstrzymać zajęcia lub określić zadania i sposoby postępowania zapewniające bezpieczne prowadzenie tych zajęć.

2. Rektor jest obowiązany zapewnić, aby prowadzący zajęcia w warsztatach, pracowniach specjalistycznych, laboratoriach oraz prowadzący zajęcia wychowania fizycznego byli przeszkoleni w zakresie udzielania pierwszej pomocy.

3. W każdym budynku uczelni, w pomieszczeniu dostępnym w godzinach prowadzenia zajęć dydaktycznych lub badań naukowych powinna znajdować się co najmniej jedna przenośna apteczka, wyposażona w niezbędne środki do udzielania pierwszej pomocy, których okres ważności nie upłynął, wraz z instrukcją o zasadach jej udzielania. Wykorzystane środki i materiały powinny być na bieżąco uzupełniane.

§ 8. 1. W zależności od rodzaju zajęć w laboratoriach, warsztatach, pracowniach specjalistycznych stosuje się przepisy BHP ustalone dla określonych gałęzi lub rodzajów pracy oraz przepisy niniejszego rozporządzenia.

2. Maszyny i inne urządzenia znajdujące się w laboratoriach, warsztatach i pracowniach specjalistycznych powinny:

- 1) być wyposażone w zabezpieczenia chroniące pracowników i studentów uczelni przed urazami, działaniem niebezpiecznych substancji chemicznych, porażeniem prądem elektrycznym, nadmiernym hałasem, szkodliwymi wstrząsami, działaniem wibracji i promieniowaniem oraz szkodliwym lub niebezpiecznym działaniem innych czynników środowiska pracy;
- 2) uwzględniać zasady ergonomii;
- 3) być utrzymywane w stanie zapewniającym pełną sprawność działania i bezpieczeństwa pracy.

3. Niedopuszczalne jest wyposażanie laboratoriów, warsztatów i pracowni specjalistycznych w maszyny i inne urządzenia techniczne, które nie spełniają wymagań określonych w przepisach dotyczących oceny zgodności.

4. Maszyny i inne urządzenia techniczne czasowo niesprawne, uszkodzone lub pozostające w naprawie powinny być wyraźnie oznakowane i zabezpieczone w sposób uniemożliwiający ich uruchomienie.

§ 9. 1. Rektor jest obowiązany udostępnić pracownikom i studentom, korzystającym z laboratoriów, warsztatów lub pracowni specjalistycznych, instrukcje uwzględniające zasady i przepisy BHP, określające w szczególności:

- 1) warunki bezpiecznej obsługi maszyn i innych urządzeń;
- 2) rodzaje prac i procesów technologicznych o szczególnym zagrożeniu dla życia lub zdrowia, w tym sposób nadzoru nad ich wykonywaniem;
- 3) postępowanie z materiałami niebezpiecznymi i szkodliwymi dla zdrowia;
- 4) obowiązujący system znaków i sygnałów oraz sygnalizacji świetlnej i dźwiękowej;
- 5) sposób posługiwania się środkami ochrony indywidualnej i środkami ratunkowymi;
- 6) postępowanie w sytuacjach stwarzających zagrożenie dla zdrowia lub życia pracowników i studentów, w tym udzielania pierwszej pomocy.

⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2001 r. Nr 102, poz. 1115, z 2002 r. Nr 4, poz. 31, Nr 25, poz. 253, Nr 74, poz. 676, Nr 93, poz. 820, Nr 130, poz. 1112 i Nr 207, poz. 1752, z 2003 r. Nr 203, poz. 1966, z 2004 r. Nr 96, poz. 959 i Nr 173, poz. 1808, z 2005 r. Nr 85, poz. 726 i Nr 155, poz. 1298, z 2006 r. Nr 208, poz. 1531 oraz z 2007 r. Nr 34, poz. 206.

2. Rektor jest obowiązany wyznaczyć osoby zobowiązane do sprawdzenia przed rozpoczęciem zajęć dydaktycznych i dopuszczeniem do nich pracowników i studentów, czy stan techniczny maszyn i urządzeń oraz instalacji elektrycznej, ogólny stan laboratorium, warsztatu lub pracowni specjalistycznej nie stwarza zagrożeń dla życia i zdrowia pracowników oraz studentów.

3. Rektor jest obowiązany wyznaczyć osoby odpowiedzialne za bezpieczeństwo studentów w trakcie prowadzonych zajęć dydaktycznych.

§ 10. 1. Rektor jest obowiązany zapewnić, aby prowadzenie zajęć dydaktycznych w uczelni odbywało się pod nadzorem pracownika lub innej osoby prowadzącej zajęcia, posiadającej odpowiednie przygotowanie gwarantujące przeprowadzenie zajęć zgodnie z przepisami BHP.

2. Rektor jest obowiązany zapewnić, aby studenci przed dopuszczaniem do zajęć przy maszynach i innych urządzeniach technicznych, a także do zajęć w laboratoriach, warsztatach i pracowniach specjalistycznych, byli zaznajomieni z zasadami i przepisami BHP oraz wyznaczyć osoby zobowiązane do zaznajomienia studentów z tymi zasadami i przepisami.

§ 11. 1. Rektor jest obowiązany ustalić zasady postępowania z substancjami i preparatami chemicznymi, szkodliwymi czynnikami biologicznymi, substancjami, preparatami oraz czynnikami o działaniu rakotwórczym lub mutagennym oraz materiałami promieniotwórczymi, zgodnie z przepisami dotyczącymi tych substancji, preparatów, czynników i materiałów.

2. Rektor jest obowiązany zapewnić, aby niebezpieczne substancje i preparaty chemiczne były przechowywane w zamkniętych, wyraźnie oznakowanych pomieszczeniach i miejscach do tego przystosowanych, w opakowaniach chroniących przed ich szkodliwym, niebezpiecznym działaniem, pożarem lub wybuchem.

3. Rektor jest obowiązany zapewnić prowadzenie ewidencji oraz zbieranie i likwidację odpadów niebezpiecznych, wytwarzanych na terenie uczelni.

4. Rektor jest obowiązany zapewnić, aby studenci narażeni na działanie czynników szkodliwych dla zdrowia podlegali badaniom lekarskim na zasadach i w trybie określonych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 15 września 1997 r. w sprawie badań lekarskich kandydatów do szkół ponadpodstawowych lub wyższych, uczniów tych szkół oraz studentów i uczestników studiów doktoranckich, którzy w trakcie praktycznej nauki zawodu lub studiów są narażeni na działanie czynników szkodliwych, uciążliwych lub niebezpiecznych dla zdrowia, oraz sposobu dokumentowania tych badań (Dz. U. Nr 120, poz. 767 oraz z 1998 r. Nr 58, poz. 374).

§ 12. 1. Stan instalacji oraz sprzętu i urządzeń w domach studenckich nie może stanowić zagrożenia dla osób tam mieszkających i pracujących.

2. Pomieszczenia mieszkalne w domach studenckich powinny zapewniać co najmniej 5 m² powierzchni mieszkalnej na jedną osobę.

3. Oświetlenie pomieszczeń, wentylacja, instalacja elektryczna i gazowa oraz wszelkie urządzenia techniczne w domach studenckich powinny odpowiadać warunkom technicznym ustalonym w przepisach dotyczących warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki, oraz Polskim Normom.

§ 13. 1. Pomieszczenia uczelni powinny być utrzymywane we właściwym stanie sanitarnym.

2. Pomieszczenia przeznaczone na natryski, łazienki, ustępy, umywalnie powinny być ogrzewane i wyposażone w wentylację zgodnie z przepisami dotyczącymi warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki, oraz Polskim Normom.

§ 14. W domach studenckich powinny być wydzielone, stosownie do potrzeb, pomieszczenia przeznaczone na indywidualną naukę oraz świetlica.

§ 15. 1. Rektor prowadzi ewidencję wypadków studentów, którym ulegli podczas zajęć organizowanych przez uczelnię.

2. Przy ustalaniu okoliczności i przyczyn wypadków studentów stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące ustalania okoliczności i przyczyn wypadków przy pracy. Szczegółowy tryb postępowania w tych sprawach ustala rektor.

3. Rektor, na podstawie dokumentacji wypadkowej, o której mowa w ust. 1, jest obowiązany sporządzić raz w roku analizę okoliczności i przyczyn wypadków na terenie uczelni.

4. Na podstawie analizy, o której mowa w ust. 3, rektor jest obowiązany określić, w porozumieniu z kanclerzem i odpowiednimi służbami bezpieczeństwa i higieny pracy uczelni, główne kierunki działań w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy w uczelni.

§ 16. Rektorzy uczelni, które nie spełniają wymogów określonych w niniejszym rozporządzeniu, dostosują warunki bezpieczeństwa i higieny pracy w uczelniach do określonych w nim standardów w okresie roku od dnia wejścia w życie rozporządzenia.

§ 17. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.⁵⁾

Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego: *M. Seweryński*

⁵⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 11 marca 1998 r. w sprawie przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy w szkołach wyższych (Dz. U. Nr 37, poz. 209), które utraciło moc obowiązującą w dniu 1 stycznia 2007 r. na podstawie art. 275 ust. 3 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. — Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365, z 2006 r. Nr 46, poz. 328, Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 144, poz. 1043 i Nr 227, poz. 1658 oraz z 2007 r. Nr 80, poz. 542 i Nr 120, poz. 818).